Prima instanță: Judecătoria Strășeni (sediul Central), judecător: Dorina Croitor
Dosarul nr.2r-228/25 (2-25002164-02-2r-04022025)

D E C I Z I E

17 februarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Panov Ana
Judecătorii Corlăteanu Diana și Bagrin Lucia

examinând fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Budu Pavel, acționînd în interesele Nataliei Anton,

în cauza civilă la cererea înaintată de Anton Natalia cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva acțiunilor agresorului Anton Valeriu,

împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 10 ianuarie 2025, prin care a fost respinsă cererea înaintată de Anton Natalia privind eliberarea ordonanței de protecție ca victimă a violenței în familie,

constată:

Circumstanțele cauzei:

La 09 ianuarie 2025, victima Anton Natalia a depus cerere solicitând eliberarea ordonanței de protecție.

În motivarea cererii victima a indicat că solicită să i se acorde ordonanță de protecție împotriva soțului Anton Valeriu, care este agresiv și o amenință, în deosebi când este în stare de ebrietate.

A menționat că Anton Valeriu este soțul său cu care au un copil minor. La 16 iulie 2024 a fost aplicată ordonanța de protecție, fiind prelungită până la 08 ianuarie 2025. În perioada ordonanței de protecție, agresorul Anton Valeriu a încălcat restricțiile impuse prin ordonanța judecătorească. La 19 iulie 2024 *****. Consideră că urmează să fie emisă ordonanță de protecție, pentru a fi protejată, deoarece la 08 ianuarie 2025 a expirat măsura de protecție. Din data de 08 ianuarie 2025 până în prezent careva agresiuni din partea lui Anton Valeriu nu au fost manifestate.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 10 ianuarie 2025 a fost respinsă cererea înaintată de Anton Natalia cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva acțiunilor agresorului Anton Valeriu.

Solicitarea recurentei:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 10 ianuarie 2025, avocatul Pavel Budu în interesele Nataliei Anton a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 10 ianuarie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii.

Argumentele recurentului:

În motivarea recursului, reprezentantul recurentei Nataliei Anton, avocatul Pavel Budu a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de fond și a reprodus argumentele invocate în cererea privind eliberarea ordonanței de protecție ca victimă a violenței în familie.

Subsidiar, reprezentantul recurentei consideră că instanţa de fond a examinat neobiectiv şi nu a luat în consideraţie argumentele victimei, cît şi riscul înalt de violenţă la care sunt supuse victimele.

A precizat că în cadrul examinării cauzei, victima Anton Natalia a declarat că este mereu amenințată la telefon de către soț, are frică de el fiindcă abuzează de băuturi alcoolice și este agresiv.

Consideră că instanța de fond incorect a stabilit că, în speța dedusă judecății, nu au fost identificate careva acte de violență fizică, morală, psihologică admise de presupusul agresor Anton Valeriu. Or, declarațiile victimei sunt suficiente pentru emiterea unei hotărîri prin care să fie admisă cererea de aplicare a măsurilor de protecție.

Intimatul Anton Valeriu, în termenul fixat de instanța de recurs, nu a depus referință la cererea de recurs.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 10 ianuarie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă în aceeași zi, prin intermediul poștei electronice (f.d.19-21).

Astfel, recursul declarat de avocatul Budu Pavel în interesele Nataliei Anton împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 10 ianuarie 2025 se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul este neîntemeiat și pasibil de a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 278^3 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, cererile privind aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie se examinează de instanțele judecătorești conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepțiile și completările stabilite în prezentul capitol și în legislația de prevenire și combatere a violenței în familie. (2) Instanța examinează cererea de aplicare a măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie cu participarea victimei și a persoanelor interesate. În calitate de persoane interesate pot fi atrase în proces oricare dintre instituțiile abilitate prin lege cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie, în funcție de circumstanțele individuale ale cazului.

În corespundere cu art. 278^4 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea privind aplicarea măsurilor de protecție se depune la instanța judecătorească de către victimă personal sau prin reprezentant. În caz de imposibilitate a depunerii cererii de către victimă din motive de sănătate, vârstă, din alte motive întemeiate, la solicitarea ei, cererea privind aplicarea măsurilor de protecție poate fi depusă în interesele victimei de către organul de poliție, organul de asistență socială sau de către procuror. Cererea privind aplicarea măsurilor de protecție în interesele copilului sau ale persoanei în privința căreia a fost instituită o măsură de ocrotire poate fi depusă de autoritatea tutelară, persoana însărcinată cu ocrotirea persoanei aflate sub ocrotire, de procuror sau de orice altă persoană care justifică un interes privind apărarea și protecția personală sau patrimonială a persoanei aflate sub ocrotire și în lipsa solicitării din partea victimei sau a reprezentantului ei legal.

Conform prevederilor art. 278^6 alin.(3) Cod de procedură civilă, declarația victimei este suficientă pentru emiterea ordonanței de protecție în caz de pericol iminent de comitere a violenței fizice.

Potrivit dispozițiilor art. 278^7 alin.(1)-(3) Cod de procedură civilă, instanța de judecată emite în 24 ore de la primirea cererii privind aplicarea măsurilor de protecție, o încheiere prin care admite sau respinge cererea.

Articolul 2 al Legii cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie nr. 45 din 1 martie 2007 definește violența în familie ca acte de violenţă fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepţia acţiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv ameninţarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privinţa altui membru al aceleiaşi familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral, iar violenţă fizică ca fiind vătămare intenţionată a integrităţii corporale ori a sănătăţii prin lovire, îmbrâncire, trîntire, tragere de păr, înţepare, tăiere, ardere, strangulare, muşcare, în orice formă şi de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acţiuni cu efect similar. Victimă-adult reprezintă persona adultă care a fost supusă actelor de violență în familie sau concubinaj.

Același articol instituite definiția de violență psihologică ca fiind impunere a voinţei sau a controlului personal; provocare a stărilor de tensiune şi de suferinţă psihică prin ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, şantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor, ameninţări verbale, afişare ostentativă a armelor sau lovire a animalelor domestice, neglijare; implicare în viaţa personală; acte de gelozie; impunere a izolării prin detenţie, inclusiv în locuinţa familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicere și/sau creare a impedimentelor în realizarea profesională ori interzicere și/sau creare a impedimentelor în realizarea programului educațional în instituția de învățământ; persecutare prin contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane victima căreia i s-a cauzat o stare de anxietate, frică pentru siguranța proprie ori a rudelor apropiate, fiind constrânsă să-și modifice conduita de viață; deposedare de acte de identitate; privare intenţionată de acces la informaţie; alte acţiuni cu efect similar.

Conform art. 3 alin. (1)-(2) din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr. 45 din 01 martie 2007, subiecți ai violenței în familie sunt agresorul și victima membri ai aceleiași familii. Membri de familie, în sensul prezentei legi, sunt:

a) în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, sub tutelă și curatelă, în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celora dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii;

b) în condiția de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celora dintre soți (concubinaj).

În virtutea art.12 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, persoanele care pot depune cerere despre comiterea actelor de violență în familie sunt:

a) victima;

b) în situație de criză, membrii de familie;

c) persoanele cu funcție de răspundere și profesioniștii care vin în contact cu familia;

d) autoritatea tutelară;

e) alte persoane care dețin informații despre pericolul iminent de săvârșire a unor acte de violență sau despre săvârșirea lor.

Colegiul reține că scopul adoptării Legii nr. 45 din 01 martie 2007 a fost consolidarea, ocrotirea și sprijinirea familiei, asigurarea respectării principiilor fundamentale ale legislației cu privire la familie, realizarea egalității de gen între femei și bărbați ca element-cheie în prevenirea violenței asupra femeilor, precum și faptul că violența în familie afectează femeile în mod disproporționat, iar prin aplicarea măsurilor de protecție, asupra victimei se urmărește înlăturarea pericolului de a fi supusă violenței sau altor acțiuni ilegale din partea agresorului, or este pusă în pericol viața și sănătatea

victimei, în prevenirea unor noi acte de violență asupra victimei și/sau asupra altor membri ai familiei, precum și în prevenirea distrugerii bunurilor victimei, a averii comune a familiei.

La fel, Colegiul punctează că declarația independentă a victimei este suficientă și nu necesită prezentarea altor probe pentru emiterea ordonanței de protecție doar în caz de pericol iminent de comitere a violenței fizice, care presupune că aceste acte s-au produs deja și se pot repeta. În acest caz, pentru probarea violenței fizice este indispensabilă prezența pe corpul victimei a vătămărilor corporale vizibile.

Determinând faptul existenței violenței psihologice, care ar necesita emiterea ordonanței de protecție, urmează a fi luat în calcul faptul că din definiția legală a acestui tip de violență rezultă că manifestările descrise de legiuitor trebuie să se desfășoare pe o perioadă de timp suficient de lungă ca să determine crearea unei stări de suferință psihologică victimei, respectiv să prezinte caracter repetitiv și de intensitate care să conducă la formarea în plan psihic a credinței sincere că aceste violențe sunt reale.

Totodată, nu orice divergențe, contradicție sau stare de tensiune constituie în sine formă de violență psihologică în lipsa intenției agresorului de a-i cauza victimei vreo suferință.

În același timp, Colegiul subliniază că în cadrul examinării cererii privind emiterea ordonanței de protecție urmează a fi verificat dacă sub pretextul existenței violenței în familie și solicitarea aplicării măsurilor de protecție nu se urmărește soluționarea altor litigii ce există între membrii familiei.

Corespunzător, prin prisma art.9 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Analizând încheierea supusă recursului, materialele cauzei, motivele invocate de recurentă, Colegiul costată că instanța de fond corect a reținut starea de fapt și corect a aplicat cadrul legal situației.

Din materialele cauzei și din explicațiile date de către petiționară în instanța de fond, s-a stabilit cu certitudine că victima Anton Natalia se află în căsătorie cu Anton Valeriu, dar ei la moment locuiesc separat, deoarece victima Anton Natalia a beneficiat de măsură de protecție începând cu 16 iulie 2024 care a expirat la 08 ianuarie 2025.

Astfel, în contextul prevederilor art. 3 alin. (2) al Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, Colegul atestă că, la caz, părțile întrunesc prevederile art. 3 alin. (2) lit. b) ale Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, fiind subiecții ai violenței în familie.

În speță, instanța de recurs constată faptul că cererea de aplicare a măsurilor de protecție înaintată de Anton Natalia nu este probată în sensul exigențelor prevăzute de art.278[5] Cod de procedură civilă, primei instanțe, precum și instanței de recurs, nefiindu-i prezentată nici o probă concludentă, care ar demonstra faptul că aplicarea măsurii de protecție ar putea preveni un risc real şi imediat, fiind puse în pericol viața şi sănătatea victimelor, fiind necesară asigurarea de urgență a protecției acestora sau preîntâmpinarea unor noi acte de violență asupra lor.

Mai mult ca atât, Colegiul judiciar remarcă că declarația independentă a victimei este suficientă și nu necesită prezentarea altor probe pentru emiterea ordonanței de protecție doar în caz de pericol iminent de comitere a violenței fizice, care presupune că aceste acte s-au produs deja și se pot repeta.

Astfel, instanța de recurs conchide că riscul aplicării violenței fizice asupra pretinselor victime nu este real și nici iminent, or, între Anton Natalia și Anton Valeriu nu au existat careva acte de violență, confirmate prin probe pertinente sau documentate de către autorități, care să demonstreze faptul că, Anton Valeriu după expirarea măsurilor de protecție- 08 ianuarie 2024 telefona presupusa victimă, deranjînd-o cu vorbe urâte, în sensul art. 2 din Legea nr. 45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, prin impunere a voinţei sau a controlului personal; provocare a stărilor de tensiune şi de suferinţă psihică prin ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, şantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor, ameninţări verbale, afişare ostentativă a armelor sau lovire a animalelor domestice, neglijare; implicare în viaţa personală; acte de gelozie; impunere a izolării prin detenţie, inclusiv în locuinţa familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicere şi/sau creare a impedimentelor în realizarea profesională ori interzicere şi/sau creare a impedimentelor în realizarea programului educaţional în instituţia de învăţământ; persecutare prin contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane victima căreia i s-a cauzat o stare de anxietate, frică pentru siguranţa proprie ori a rudelor apropiate, fiind constrânsă să-şi modifice conduita de viaţă; deposedare de acte de identitate; privare intenţionată de acces la informaţie; alte acţiuni cu efect similar.

Mai mult ca atît, Colegiul civil reține faptul, că măsurile de protecție nu pot fi aplicate în vederea soluționării altor litigii sau dispute de oricare gen, iar utilizarea măsurilor de protecție ca și paravan pentru realizarea altor scopuri decât cele prevăzute la art. 5, art. 11, art. 15 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, sau dobândirea anticipată a probelor prin inducerea în eroare a instanței, pentru a fi utilizate în alte procese, este inadmisibilă.

Reieșind din faptul că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil, consideră necesar de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat.

Prin urmare, în circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră că prima instanță justificat și argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea depusă de Anton Natalia cu privire la eliberarea ordonanței de protecție în privința sa.

Totodată, instanța de recurs menționează că argumentele invocate de către recurentă și avocatul acesteia în cererea de recurs sunt formale și neîntemeiate, reducându-se doar la reiterarea circumstanțelor de fapt și de drept indicate în cererea cu privire la aplicarea măsurilor de protecție a victimelor violenței în familie, fiind reținute critici subiective față de concluziile instanței de fond, considerent din care necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că, prima instanță întemeiat a respins cererea depusă de Anton Natalia cu privire la eliberarea ordonanței de protecție, iar cererea de recurs este neîntemeiată, instanța de recurs ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat şi a menține încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 10 ianuarie 2025.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Budu Pavel în interesele Nataliei Anton.

Se menține încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 10 ianuarie 2025, prin care a fost respinsă cererea înaintată de Anton Natalia privind eliberarea ordonanței de protecție ca victimă a violenței în familie.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul: Panov Ana

Judecătorii Corlăteanu Diana

Bagrin Lucia